

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 73.321 van 28 april 1998
in de zaak A. 77.036/XII-848.**

In zake : 1. Dominiek LOOTENS,
2. Jurgen CEDER,
3. Bart LAEREMANS,
die woonplaats kiezen bij
Advocaat G. VANSTEENBERGE,
kantoor houdende te ERPE-MERE,
Opaaigem 15

tegen :

het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest,
vertegenwoordigd door de Brusselse
Hoofdstedelijke regering,
dat woonplaats kiest bij
Advocaten M. UYTENDAELE en R. WITMEUR,
kantoor houdende te BRUSSEL,
Kapitein Crespelstraat 2-4.

D E R A A D V A N S T A T E, XIIe K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat Dominiek LOOTENS, Jurgen CEDER en Bart LAEREMANS op 7 januari 1998 hebben ingediend om de schorsing te vorderen van de tenuitvoerlegging van de bij beslissing van 19 november 1997 van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering goedgekeurde en aan de colleges van burgemeester en schepenen van de gemeenten van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest gerichte circulaire "betreffende de beslissingen van de Regering van 14 en 27 november 1996 over de verbetering van het onthaal van de gebruikers in de Plaatselijke Besturen";

Gezien het gelijktijdig ingediende verzoekschrift, waarbij dezelfde verzoekende partijen de vernietiging vorderen van dezelfde beslissing;

Gezien de nota van de verwerende partij;

Gezien het verslag opgemaakt door Auditeur
B. THIJS;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan
partijen;

Gelet op de beschikking van 16 maart 1998
waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 31 maart
1998;

Gehoord het verslag van Staatsraad
A. VANDENDRIESSCHE;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat
G. VANSTEENBERGE, die verschijnt voor de verzoekende
partijen, en van Advocaat L. HOSTE, die loco Advocaten
M. UYTENDAELE en R. WITMEUR verschijnt voor de verwe-
rende partij;

Gehoord het, wat het beschikkend gedeelte
betreft, eensluidend advies van Auditeur B. THIJS;

Gelet op de artikelen 17 en 18 en titel VI,
hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State,
gecoördineerd op 12 januari 1973;

Gelet op het bij artikel 90, § 3, van de
gecoördineerde wetten op de Raad van State vereiste
advies van de auditeur-generaal;

1. Overwegende dat de bestreden circulaire aan
de gemeentebesturen van het Brusselse Hoofdstedelijk
Gewest het standpunt mededeelt dat de Brusselse Hoofd-
stedelijke Regering, optredend in het kader van haar
bevoegdheid als toezichthoudende overheid, met het oog
op "het gewaarborgde onthaal van de gebruikers in hun
taal in de administratie" inneemt ten aanzien van de
"controverses" die gerezen zijn inzake aanwerving van

contractuele personeelsleden in de plaatselijke besturen; dat de circulaire de gemeentebesturen op de hoogte brengt van een aantal "verbeteringen" die "onmiddellijk in werking treden in de gemeenten"; dat de circulaire niet van toepassing wordt gesteld op "het vak- en werkliedenpersoneel";

Overwegende dat de "verbeteringen" als volgt worden omschreven:

"- de BGDA stelt nu reeds een lijst ter beschikking van de gemeenten met de werkzoekenden die beschikken over een bewijs van taalkennis, die de gemeenten prioritair zullen gebruiken bij de aanwerving van contractueel personeel.

-indien de gemeenten een contractueel personeelslid wensen aan te werven dat niet over een bewijs van taalkennis beschikt, moeten ze hun beslissing met redenen omkleden en vermelden waarom ze afgeweken zijn van de lijst die de BGDA hen ter beschikking stelt.

Het ontbreken van personeel op de lijst van de BGDA is een geldige en voldoende reden evenals de vervanging van personeel van korte duur (bijvoorbeeld: ziekte, zwangerschap, dringende noodzaak, ...).

De toepassing van deze bepaling zal evenwel slechts kunnen geëist worden wanneer er kandidaten die aan het profiel voor de betrokken functie beantwoorden opgenomen zijn in de lijst van de BGDA.

De regering zal binnen een termijn van twee jaar een evaluatie maken van het aantal kandidaten dat geslaagd is voor het examen.

Binnen deze termijn van twee jaar zal de Regering ook een evaluatie maken van de toepassing van deze omzendbrief, van de werking van de opleidingsvoorziening en van de aanpassing van de organisatie van de examens.

Het aantal examens waarvoor geslaagd werd zal een element zijn om deze voorziening te beoordelen.

Van bij de inwerkingtreding van deze omzendbrief zullen de arbeidsovereenkomsten die gesloten worden met kandidaten die over geen bewijs van taalkennis beschikken, slechts geldig zijn voor een beperkte duur van maximum twee jaar.

Indien binnen deze termijn het examen, aangepast op initiatief van het VWS (voor zover het georganiseerd werd) niet met succes afgelegd werd en indien er kandidaten die aan het profiel beantwoorden beschikbaar zijn op de lijst van de BGDA, dan zullen deze laatsten aangeworven worden.

Tegelijk met deze beslissing heeft de Brusselse Hoofdstedelijke Regering de Gewestelijke School voor Openbaar Bestuur gevraagd om taallessen te organiseren als passende voorbereiding op het taalexamen van het VWS.

(...)

- Na gezamenlijk akkoord met de BGDA en het VWS zal iedere Brusselse kandidaat een examen kunnen afleggen bij het VWS door zich hiervoor via de BGDA te laten inschrijven.

Het VWS bevestigt dat het zijn inspanningen zal afronden om een examenprogramma uit te werken dat beter aangepast is aan de uitvoering van de taken en aan de vereisten inzake onthaal van de gebruikers in de plaatselijke besturen, met dien verstande dat een graad van taalkennis, die aan de vereisten van de taalwetgeving tegemoet komt, gewaarborgd wordt.

Dit examen zal tot doel hebben te meten in welke mate de kennis van de tweede taal in overeenstemming is met het profiel van de functie.

(...)"

2. Overwegende dat krachtens artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State slechts tot schorsing van de tenuitvoerlegging kan worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten beslissing kunnen verantwoorden en dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen;

2.1. Overwegende dat de verzoekende partijen erop wijzen dat zij een rechtstreeks en persoonlijk belang hebben bij de vordering, meer bepaald een functioneel belang doordat eerste verzoekende partij, als lid van de Brusselse Hoofdstedelijke Raad -orgaan van de rechtspersoon waarvan ook de Brusselse Hoofdstedelijke Regering een orgaan is- een beroep kan instellen "tegen aangelegenheden betreffende de bevoegdheid van de onderscheiden organen van deze rechtspersoon" en doordat de tweede en derde verzoekende partij lid zijn van respectievelijk de Kamer van Volkvertegenwoordigers en van de Senaat zodat zij uit dien hoofde een beroep kunnen indienen tegen

"een beslissing die de prerogatieven schendt verbonden aan (hun) lidmaatschap van een beraadslagende vergadering" die bevoegd is om wijzigingen aan te brengen aan de bestuurstaalwet "die een federale materie is";

Overwegende dat de verzoekende partijen ook nog uiteenzetten dat tegen de bestreden omzendbrief een annulatieberoep ingediend kan worden omdat ermee beoogd wordt "wijzigingen aan te brengen in de bestaande rechtsregel of toestand, aangezien zij als richtlijn van de toezichthoudende overheid aan ondergeschikte besturen mededeelt dat de taalwetgeving, die nochtans van openbare orde is, bij de aanwerving van contractueel personeel niet moet toegepast worden" en dat de bestreden beslissing "van aard is de toename te bevorderen van onwettige benoemingen nu de ondergeschikte besturen weten dat de toezichthoudende overheid deze benoemingen meer nog dan vroeger niet zal vernietigen en een ruimere overgangperiode toestaat dan voordien voorzien was";

2.2. Overwegende dat de verwerende partij het belang van de verzoekende partijen betwist; dat zij uiteenzet dat de bestreden beslissing een omzendbrief betreft die in het kader van het administratief toezicht "rechtstreeks en uitsluitend tot de in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest gevestigde plaatselijke diensten" gericht is zodat de verzoekende partijen, die politieke mandatarissen zijn, geen nut kunnen halen uit de vernietiging van de bestreden omzendbrief, die de rechten van de burgers niet aantast en zich alleen tot de gemeenten richt; dat volgens haar het argument dat de omzendbrief betrekking heeft op de bestuurstaalwet -en dus van openbare orde is- niet belet dat een verzoeker toch nog blijk moet geven van een belang; dat volgens haar ook het feit dat de omzendbrief kan leiden tot gemeentelijke beslissingen die de taalwet miskennen niet opgaat omdat de vrees voor een slechte werking van de gemeentelijke administratie of voor de recrutering in

bepaalde gemeenten in strijd met de bestuursstaalwet geen voldoende persoonlijk belang uitmaakt; dat zij tenslotte betoogt dat de verwijzing naar het parlementair mandaat van de verzoekende partijen hun geen belang verleent omdat zij de hoedanigheid van parlemenstlid niet bezitten met het oog op het nemen van beslissingen als de bestredene, omdat eerste verzoeker als lid van de Brusselse Hoofdstedelijke Raad enkel een politieke controle kan uitoefenen op de activiteiten van de regering hetgeen niet de bevoegdheid insluit om een verzoekschrift bij de Raad van State in te dienen en omdat tweede en derde verzoeker als lid van het federaal parlement niet in de plaats van het orgaan waar zij deel van uitmaken een beslissing kunnen bestrijden die enkel dat orgaan als zodanig aanbelangt;

3.1. Overwegende dat, daargelaten de vraag of de vordering gericht is tegen een beslissing die ratione materiae binnen de bevoegdheid van de Raad van State valt, de Raad met betrekking tot het belang van de verzoekende partijen vaststelt wat volgt:

3.1.1. De drie verzoekende partijen beroepen zich op hun hoedanigheid van parlements lid: eerste verzoeker op het lidmaatschap van de Vlaamse Raad, van de Brusselse Hoofdstedelijke Raad en van de verenigde vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, tweede verzoeker op het lidmaatschap van de Senaat en derde verzoeker op het lidmaatschap van de Kamer van Volksvertegenwoordigers; zij bestrijden een handeling van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en beroepen zich te dien einde op de schending van de Grondwet en de Bijzondere Wet tot hervorming der instellingen doordat alleen de federale wetgever bevoegd is om de bestuursstaalwet met betrekking tot het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest te wijzigen (eerste middel), op de schending van de bestuursstaalwet doordat de door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering in de bestreden omzendbrief uitgewerkte

regeling ingaat tegen het bepaalde in artikel 21 van de bestuursstaalwet (tweede en derde middel) en op de schending van de Bijzondere Wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse Instellingen doordat de Gewestelijke Staatssecretaris van de Nederlandse taalgroep niet betrokken is bij de totstandkoming van de bestreden beslissing (vierde middel).

3.1.2. Een lid van een beraadslagende vergadering heeft er uit hoofde van zijn lidmaatschap belang bij dat de bevoegdheden van het orgaan waarvan hij deel uitmaakt niet miskend worden. Hij heeft er aldus een persoonlijk belang bij vastgesteld te zien dat een beslissing genomen is met miskenning van de bevoegdheid van het orgaan waarin hij zetelt, d.w.z. dat een ander orgaan van dezelfde rechtspersoon of een orgaan van een andere rechtspersoon bevoegdheden heeft uitgeoefend die rechte voorbehouden zijn aan het orgaan waar hij deel van uitmaakt.

3.1.3.1. Daargelaten de vraag of het functioneel belang zo ver reikt dat een lid van een beraadslagend orgaan zonder andere beperking een annulatieberoep kan indienen tegen een beslissing van een orgaan van een andere rechtspersoon -wat het geval is voor de tweede en derde verzoekende partij-, is dat belang altijd -dus ook wanneer een beslissing van een ander orgaan van de eigen rechtspersoon bestreden wordt- beperkt tot het vrijwaren van de bevoegdheden van het orgaan waar de betrokkene deel van uit maakt. Met andere woorden: de beroepsmogelijkheid is altijd beperkt tot beslissingen waarbij een andere overheid gedaan heeft wat naar recht alleen het orgaan waar de verzoeker deel van uit maakt had kunnen doen en dan nog voor zover middelen worden aangevoerd die er precies op gericht zijn de bevoegdheidsoverschrijding ten nadele van het eigen orgaan vastgesteld te zien.

3.1.3.2. In dit geval heeft de Brusselse Hoofdstedelijke Regering met de bestreden circulaire de aan haar toezicht onderworpen besturen ingelicht over haar visie op de indienstneming van contractuele personeelsleden. Zij heeft daarmee de bestuurstaalwet niet gewijzigd of buiten werking gesteld, ook niet impliciet. Hoogstens is zij, bij het formuleren van haar stelling, vertrokken van een verkeerde interpretatie van die bestuurstaalwet.

Aangezien het voorstaan van een verkeerde interpretatie van de wet niet gelijk staat met een impliciete wetswijziging -die uiteraard alleen van de wetgever zelf kan uit gaan-, dringt de vaststelling zich op dat de bestreden beslissing geen wijzigingen brengt in de door de bestuurstaalwet voor het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest uitgewerkte regeling zodat uit de mogelijke verkeerde interpretatie die de verwerende partij in een algemeen voor de lokale besturen geldende onderrichting van de bestuurstaalwet geeft niet mag worden afgeleid dat zij zich begeven heeft op het aan de wetgever voorbehouden domein van de wijziging van de bestuurstaalwet in dat gewest;

3.2. Overwegende dat het sub 3.1.3.1. omschreven kader waarin een lid van een beraadslagende vergadering zich op zijn functioneel belang kan beroepen en de sub 3.1.3.2. gedane vaststelling dat de bestreden circulaire een bepaalde interpretatie van de bestuurstaalwet hanteert maar die wet zelf niet wijzigt, voor de onderhavige zaak de conclusie inhouden dat de drie verzoekers in hun hoedanigheid van parlements lid -de eerste verzoeker als lid van het parlement dat de bestuurstaalwet niet kan wijzigen maar dat wel controle uitoefent op de Regering die de bestreden beslissing genomen heeft en als lid van het Vlaams Parlement dat krachtens artikel 129, § 2, van de gecoördineerde Grondwet een welbepaalde maar te dezen niet van toepassing zijnde bevoegdheid heeft om de bestuurstaalwet te wijzigen, de tweede en

derde verzoeker als lid van een parlementaire vergadering die bevoegd is om mee te werken aan de wijziging van de bestuurstaalwet in het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest- geen functioneel belang lijken te kunnen vinden omdat de beslissing die zij bestrijden de bevoegdheden van het orgaan waar zij deel van uitmaken onverlet laat;

4. Overwegende dat de Raad van State in de huidige stand van de procedure vaststelt dat het annulatieberoep niet ontvankelijk is bij gebrek aan belang; dat de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing om die reden verworpen wordt,

B E S L U I T :

Artikel 1.

De vordering tot schorsing wordt verworpen.

Artikel 2.

De uitspraak over de bijdrage in de betaling van de kosten van de vordering tot schorsing wordt uitgesteld.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare
terechtzing, op achtentwintig april
1900 achtennegentig, door de XIe kamer, die was samen-
gesteld uit :

de HH.	J. BORRET,	kamervoorzitter,
	A. VANDENDRIESSCHE,	staatsraad,
	J. BAERT,	staatsraad,
Mevr.	A. TRUYENS,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

A. TRUYENS.

J. BORRET.